II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2021/1061

2021 m. birželio 28 d.

kuriuo pratęsiamas 2020 m. spalio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2020/1429, kuriuo, atsižvelgiant į COVID-19 protrūkį, nustatomos tvarios geležinkelių rinkos užtikrinimo priemonės, nustatytas laikotarpis

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2020 m. spalio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/1429, kuriuo, atsižvelgiant į COVID-19 protrūkį, nustatomos tvarios geležinkelių rinkos užtikrinimo priemonės ([1]), ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

(1) dėl COVID-19 pandemijos smarkiai sumažėjo geležinkelių eismas, nes labai sumažėjo paklausa ir valstybės narės ėmėsi tiesioginių priemonių pandemijai suvaldyti;

(2) geležinkelio įmonės šių aplinkybių negali kontroliuoti ir jau kurį laiką joms kyla didelių likvidumo problemų, jos patiria didelių nuostolių, o kai kuriais atvejais joms gresia nemokumas;

(3) siekiant sumažinti neigiamą COVID-19 pandemijos poveikį ekonomikai ir paremti geležinkelio įmones, Reglamentu (ES) 2020/1429 valstybėms narėms suteikiama galimybė leisti infrastruktūros valdytojams sumažinti mokesčius už prieigą prie geležinkelių infrastruktūros, atidėti jų mokėjimą arba nuo jų atleisti. Tokią galimybę jos turėjo nuo 2020 m. kovo 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d., o Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2020/2180 ([2]) ta galimybė pratęsta iki 2021 m. birželio 30 d. (toliau – aptariamasis laikotarpis);

(4) pandemijos laikotarpiu nustatyti judumo apribojimai turėjo didelį poveikį naudojimuisi keleivių vežimo geležinkeliais paslaugomis. Poveikis taip pat padarytas krovinių vežimo geležinkeliais paslaugoms, tačiau jis buvo mažesnis. Remiantis Sąjungos geležinkelių infrastruktūros valdytojų pateiktais duomenimis, pandemija skaudžiau paveikė keleivių vežimo paslaugų segmentą ir ypač komercinių keleivių vežimo paslaugų segmentą, todėl tų paslaugų pasiūla visose valstybėse narėse gerokai sumažėjo ir tebėra mažesnė už 2019 m. lygį. Nuo 2020 m. kovo mėn. iki 2021 m. vasario mėn. keleivių vežimo paslaugos, išreikštos traukinio nuvažiuotais kilometrais, sumažėjo 11,5 %, palyginti su tuo pačiu 2019–2020 m. laikotarpiu, o krovinių vežimo paslaugos – 6,1 % Nuo 2020 m. kovo mėn. iki 2021 m. vasario mėn. keleivių vežimo paslaugos pagal viešųjų paslaugų įsipareigojimus, išreikštos traukinio nuvažiuotais kilometrais, sumažėjo 5,9 %, palyginti su tuo pačiu 2019–2020 m. laikotarpiu, o komercinės keleivių vežimo paslaugos – 33,1 % 2020 m. ketvirtąjį ketvirtį keleivių eismas, išreikštas keleivio kilometrais, sumažėjo 56 %, o keleivių skaičius – perpus, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2019 m. Ta tendencija gali turėti didžiulį poveikį konkurencijai keleivių vežimo geležinkeliais rinkose, tikrai bendros Europos geležinkelių erdvės sukūrimui ir galiausiai perėjimui prie tvaresnio transporto sektoriaus, kuriame daugiau žmonių ir prekių būtų vežami geležinkeliais. Krovinių eismas, išreikštas tonkilometriais, 2020 m. ketvirtąjį ketvirtį padidėjo 5 %, palyginti su 2019 m., o geležinkeliais pervežtų tonų kiekis padidėjo 3 %;

([1]) OL L 333, 2020 10 12, p. 1.

([2]) 2020 m. gruodžio 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2020/2180, kuriuo pratęsiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2020/1429, kuriuo, atsižvelgiant į COVID-19 protrūkį, nustatomos tvarios geležinkelių rinkos užtikrinimo priemonės, nustatytas laikotarpis (OL L 433, 2020 12 22, p. 37).

(5) iš Pasaulio sveikatos organizacijos duomenų matyti, kad Europoje kasdien tebėra registruojama labai daug COVID-19 atvejų: 2021 m. gegužės 9 d. pranešta apie 107 253 atvejus (tik tos dienos duomenys);

(6) 2021 m. balandžio mėn. pabaigoje Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras pabrėžė, kad „Europa yra kritinėje kovos su COVID-19 pandemija stadijoje. Daugelis šalių šiuo metu švelnina apribojimus, nors kai kuriose iš jų susirgimų skaičius didėja ir atsiranda naujų atmainų; kartu jos tebevykdo nacionalines skiepijimo programas.“;

(7) geležinkelių transporto eismo apimties mažėjimo tendencija, palyginti su atitinkamu ankstesnių metų laikotarpiu, išlieka ir tikėtina, kad nesikeis bent iki skiepijimo proceso pabaigos. Tokia padėtis susidarė dėl COVID-19 protrūkio poveikio;

(8) todėl Reglamento (ES) 2020/1429 1 straipsnyje nustatytą laikotarpį reikia pratęsti iki 2021 m. gruodžio mėn. pabaigos;

(9) jei Europos Parlamentas ir Taryba nagrinėtų šį reglamentą visą Reglamento (ES) 2020/1429 6 straipsnio 6 dalyje nustatytą prieštaravimo laikotarpį, šis reglamentas įsigaliotų tik pasibaigus aptariamajam laikotarpiui, kuris dabar numatytas Reglamento (ES) 2020/1429 1 straipsnyje. Siekiant išvengti teisinio netikrumo, šis reglamentas turėtų būti priimtas taikant skubos procedūrą, numatytą Reglamento (ES) 2020/1429 7 straipsnyje, ir turėtų įsigalioti skubos tvarka kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2020/1429 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

Šiuo reglamentu nustatomos laikinosios mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo, kaip nustatyta Direktyvos 2012/34/ES IV skyriuje, taisyklės. Jis taikomas geležinkelių infrastruktūros naudojimui teikiant vidaus ir tarptautines vežimo geležinkeliais paslaugas, kuriam taikoma ta direktyva, laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. (toliau – aptariamasis laikotarpis).“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2021 m. birželio 28 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN